DZIENNIK USTAW
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 8 czerwca 1983 r. **Nr 31**

TREŚĆ:
Poz.:

OBWIESZCZENIA:

145 — Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 5 maja 1983 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 27 września 1973 r. o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin 445

146 — Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 5 maja 1983 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia 448

147 — Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 5 maja 1983 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników i niektórych innych osób prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek oraz ich rodzin . . . 455

145

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 5 maja 1983 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 27 września 1973 r. o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin.

1. Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zmianie niektórych przepisów o świadczeniach z ubezpieczenia społecznego i o zaopatrzeniu emerytalnym (Dz. U. Nr 5, poz. 33) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 27 września 1973 r. o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 225, z 1974 r. Nr 21, poz. 117 i z 1983 r. Nr 5, poz. 33), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst nie obejmuje:

1) następujących przepisów ustawy z dnia 27 września 1973 r. o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 225):
   a) art. 21 jako dotyczącego zmian w przepisach wygasłych,
   b) art. 22 w brzmieniu:
   „Art. 22. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1974 r.";
2) art. 68 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 21, poz. 117) w brzmieniu:
   „Art. 68. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1974 r.";
3) art. 1 ust. 1 i 2 oraz art. 15 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zmianie niektórych przepisów o świadczeniach z ubezpieczenia społecznego i o zaopatrzeniu emerytalnym (Dz. U. Nr 5, poz. 33) w brzmieniu:
   „Art. 1. 1. Osobom pobierającym w dniu wejścia w życie ustawy emerytury, renty inwalidzkie lub renty rodzinne przysługujące na podstawie przepisów:
   1) ustawy z dnia 27 września 1973 r. o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 225, z 1974 r. Nr 21, poz. 117 i z 1977 r. Nr 11, poz. 43),
   2) ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 20, poz. 105 i z 1977 r. Nr 11, poz. 43),
   3) ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. Nr 45, poz. 232, z 1976 r. Nr 40, poz. 235 i z 1977 r. Nr 11, poz. 43 oraz Nr 32, poz. 140),
   4) dekretu z dnia 4 marca 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 10, poz. 54, z 1977 r. Nr 11, poz. 43 oraz Nr 32, poz. 140),
   5) ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników i niektórych innych osób prowa-

dzących działalność zarobkową na własny rachunek oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 235 i z 1977 r. Nr 11, poz. 43 oraz Nr 32, poz. 140) przyznaje się zamiast tych świadczeń odpowiednio emerytury lub renty określone w tych przepisach, ze zmianami wprowadzonymi niniejszą ustawą oraz z zastosowaniem zasad określonych w art. 122—126 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267).

2. Jeżeli emerytura lub renta przysługująca na podstawie przepisów wymienionych w ust. 1 pkt 1 jest wypłacana w wysokości podstawowej, za podstawę jej wymiaru przyjmuje się najniższą podstawę wymiaru składek i świadczeń, określoną w tych przepisach, z uwzględnieniem ust. 3."

„Art. 15. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r., z tym że przepisy tej ustawy dotyczące zasiłku chorobowego oraz art. 8 pkt 1 i art. 9 pkt 1 wchodzą w życie z dniem 1 marca 1983 r."

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: *S. Ciosek*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 5 maja 1983 r. (poz. 145)

USTAWA

z dnia 27 września 1973 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin.

Art. 1. 1. Osoby wykonujące działalność twórczą, zwane dalej „twórcami", i ich rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie przepisów ustawy.

2. Za twórców uprawnionych do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie ustawy uważa się osoby, które tworzą oryginalne dzieła w zakresie: literatury pięknej, sztuk plastycznych, muzyki, fotografiki, choreografii i lutnictwa artystycznego, będące przedmiotem prawa autorskiego.

3. Szczegółowe zasady i tryb uznawania działalności za twórczą określa Minister Kultury i Sztuki.

Art. 2. Zaopatrzenie emerytalne twórców i ich rodzin obejmuje:

1) świadczenia pieniężne:
   a) emeryturę,
   b) rentę inwalidzką,
   c) rentę rodzinną,
   d) dodatki do emerytury i rent,
   e) zasiłek pogrzebowy;
2) świadczenia w naturze:
   a) świadczenia lecznicze, położnicze i rehabilitacyjne,
   b) zaopatrzenie w leki, przedmioty ortopedyczne, protezy, środki opatrunkowe i pomocnicze,
   c) pobyt w domu pomocy społecznej.

Art. 3. 1. Emerytura przysługuje twórcy, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) wykonywał działalność twórczą przez okres wynoszący dla mężczyzny co najmniej 25 lat, a dla kobiety — co najmniej 20 lat,
2) osiągnął wiek emerytalny wynoszący dla mężczyzny 65 lat, a dla kobiety — 60 lat.

2. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Kultury i Sztuki może określić rodzaje działalności twórczej, której wykonywanie uprawnia do emerytury po osiągnięciu 60 lat przez mężczyznę i 55 lat przez kobietę.

Art. 4. 1. Renta inwalidzka przysługuje twórcy, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) stał się inwalidą po podjęciu działalności twórczej,
2) został zaliczony do I lub II grupy inwalidów,
3) wykonywał działalność twórczą przez okres co najmniej 5 lat w ciągu ostatnich 10 lat przed dniem powstania inwalidztwa lub przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę.

2. Okres działalności twórczej wymagany do przyznania renty inwalidzkiej wynosi 10 lat, w tym co najmniej 5 lat w okresie ostatniego dziesięciolecia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli twórca podjął działalność twórczą po raz pierwszy po ukończeniu 40 lat życia.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do twórcy, który po ukończeniu 40 lat życia podjął działalność twórczą po upływie 10 lat od zaprzestania poprzednio wykonywanej działalności twórczej albo od ustania zatrudnienia lub okresu równorzędnego z okresem zatrudnienia w myśl przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

4. Renta inwalidzka przysługuje również twórcy, który spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1 i 3 i został zaliczony do III grupy inwalidów, jeżeli inwalidztwo uniemożliwia lub w znacznym stopniu ogranicza dalsze wykonywanie działalności twórczej.

5. Jeżeli inwalidztwo jest następstwem wypadku pozostającego w związku z wykonywaniem działalności twórczej, renta inwalidzka przysługuje bez względu na okres tej działalności.

6. Jeżeli inwalidztwo powstało po dniu wejścia w życie ustawy, a przed ukończeniem przez twórcę 30 lat życia, wymagany do przyznania renty inwalidzkiej okres działalności twórczej może być krótszy niż 5 lat. Przy

ustalaniu tego okresu stosuje się odpowiednio przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

7. Twórcy, który stał się inwalidą I lub II grupy przed podjęciem działalności twórczej, renta inwalidzka przysługuje po osiągnięciu okresu wykonywania działalności twórczej wynoszącego wraz z okresami zaliczalnymi do tego okresu:

1) 5 lat w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę inwalidzką albo
2) 10 lat, jeżeli działalność twórczą podjął po raz pierwszy po ukończeniu 40 lat.

8. Przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio do twórcy, który stał się inwalidą I lub II grupy po upływie 18 miesięcy od zaprzestania wykonywania działalności twórczej. Jeżeli ponowne podjęcie działalności twórczej nastąpiło po upływie 10 lat od zaprzestania działalności twórczej, okresów działalności sprzed tej przerwy nie zalicza się.

Art. 5. Renta rodzinna przysługuje członkom rodziny zmarłego twórcy, który w chwili śmierci miał ustalone prawo do emerytury lub do renty inwalidzkiej albo spełniał warunki wymagane do przyznania jednego z tych świadczeń, jeżeli członkowie rodziny spełniają warunki wymagane do uzyskania prawa do renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 6. 1. Wysokość emerytury, rent i zasiłku pogrzebowego ustala się na zasadach określonych przepisami:

1) o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin,
2) o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jeżeli inwalidztwo lub śmierć jest następstwem wypadku pozostającego w związku z działalnością twórczą po dniu wejścia w życie ustawy.

2. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia podstawową wysokość emerytury oraz rent.

Art. 7. 1. Osobie uprawnionej do emerytury lub renty inwalidzkiej przysługuje podwyżka świadczenia z tytułu działalności twórczej w wysokości 15% podstawy wymiaru emerytury lub renty.

2. Osobie uprawnionej do emerytury lub renty przysługuje prawo do dodatków:

1) rodzinnych,
2) pielęgnacyjnego,
3) z tytułu odznaczeń państwowych,
4) dla sierot zupełnych

— na warunkach i w wysokości określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

3. Podwyżka świadczenia oraz dodatki, o których mowa w ust. 1 i w ust. 2 pkt 3, nie przysługują, jeżeli renta inwalidzka lub renta rodzinna jest wypłacana w wysokości określonej w przepisach o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Art. 8. 1. Na pokrycie kosztów świadczeń zaopatrzenia emerytalnego twórcy opłacają składki w wysokości 3% od zadeklarowanego przychodu z działalności twórczej.

2. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia dolną i górną granicę przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składek, szczegółowe zasady i tryb opłacania składek, a także okresy, w których twórca zostaje zwolniony od opłacania składek.

Art. 9. 1. Za okresy działalności twórczej uprawniające do świadczeń na podstawie ustawy uważa się okresy tej działalności, za które zostały opłacone składki, oraz okresy, w których twórca został zwolniony od ich opłacania.

2. Do okresów działalności twórczej zalicza się:

1) okresy tej działalności przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, uznane przez Komisję do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, o której mowa w art. 15, pod warunkiem, że twórca opłacał składki za cały okres działalności twórczej po wejściu w życie niniejszej ustawy,
2) okresy zatrudnienia poprzedzającego okresy działalności twórczej, jeżeli twórca wykonywał działalność twórczą uprawniającą go do świadczeń na podstawie ustawy przez okres co najmniej 15 lat.

Art. 10. 1. Podstawę wymiaru emerytury lub renty stanowi przeciętny miesięczny przychód z dowolnie wybranych przez twórcę kolejnych 24 miesięcy działalności twórczej, od którego obliczono i opłacono składki.

2. Jeżeli emerytura lub renta jest wypłacana w wysokości podstawowej, za podstawę wymiaru tych świadczeń uważa się kwotę odpowiadającą najniższej podstawie wymiaru składek i świadczeń.

3. Podstawa wymiaru emerytury, renty inwalidzkiej i renty rodzinnej ulega corocznym podwyżkom stosownie do wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej w roku poprzedzającym rok podwyżki — na zasadach i w terminach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

4. Kwota podwyżki wynikająca z ust. 3 nie jest ograniczona kwotą najwyższej podstawy wymiaru składek i świadczeń.

Art. 11. 1. Do twórcy objętego przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub innymi przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym można — na jego wniosek — zastosować przepisy ustawy, pod warunkiem opłacania składek, o których mowa w art. 8.

2. Za podstawę wymiaru świadczeń określonych w ustawie dla osób, o których mowa w ust. 1, przyjmuje się wynagrodzenie lub uposażenie z tytułu pracy (służby) oraz przychód z działalności twórczej, od którego opłacono składki.

Art. 12. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonej w niniejszej ustawie z prawem do emerytury lub renty określonej w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub w innych przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym wypłaca się jedno z tych świadczeń: wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.

Art. 13. 1. Prawo do emerytury lub renty podlega zawieszeniu — z zastrzeżeniem ust. 2 — na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

2. Osiąganie przychodów z działalności twórczej nie powoduje zawieszenia ani zmniejszenia emerytury lub renty z zaopatrzenia określonego w niniejszej ustawie.

Art. 14. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia rozciągnąć przepisy ustawy na niektóre grupy osób wykonujących działalność artystyczną.

Art. 15. 1. Powołuje się przy Ministrze Kultury i Sztuki — Komisję do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, do której zadań należy ustalanie:

1) okresów działalności twórczej,
2) czy inwalidztwo III grupy uniemożliwia lub w znacznym stopniu ogranicza dalsze wykonywanie działalności twórczej,
3) czy wypadek, któremu uległ twórca, pozostaje w związku z działalnością twórczą,
4) czy działalność osób, o których mowa w art. 14, jest działalnością artystyczną.

2. Od decyzji komisji, o której mowa w ust 1, przysługuje osobie zainteresowanej prawo odwołania się do Ministra Kultury i Sztuki w ciągu 3 miesięcy od daty jej doręczenia. Decyzje komisji, od których nie wniesiono odwołania, oraz decyzje Ministra Kultury i Sztuki wydane w wyniku odwołania wiążą organ rentowy.

3. Minister Kultury i Sztuki w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określi szczegółowe zadania oraz skład i tryb działania Komisji do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców.

Art. 16. 1. Prawo do świadczeń pieniężnych ustala i świadczenia te wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przysługują środki prawne określone w odrębnych przepisach.

Art. 17. Osobom, które w dniu wejścia w życie ustawy spełniały określone w niej warunki do emerytury lub renty i nie pobierały świadczeń na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub innych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym, przyznaje się emeryturę lub rentę na podstawie niniejszej ustawy w wysokości:

1) podstawowej albo
2) ustalonej na podstawie przeciętnego miesięcznego przychodu, o ile od tego przychodu były opłacane składki, o których mowa w art. 8, co najmniej przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 18. Osobom, które w dniu wejścia w życie ustawy spełniały określone w niej warunki do emerytury lub renty i pobierały świadczenia na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub innych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym, przyznaje się — na ich wniosek — emeryturę lub rentę na podstawie niniejszej ustawy w wysokości podstawowej.

Art. 19. W sprawach nie uregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio:

1) przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267), z wyjątkiem art. 27 i 28,
2) przepisy ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144), z wyjątkiem art. 2 pkt 1—3 i 6, art. 9—17, 30, 31 i 41.

Art. 20. Okresy działalności twórczej, o których mowa w art. 9 ust. 1, uważa się za okresy zaliczalne do okresów zatrudnienia przy ustalaniu prawa do świadczeń na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

146

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 5 maja 1983 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia.

1. Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zmianie niektórych przepisów o świadczeniach z ubezpieczenia społecznego i o zaopatrzeniu emerytalnym (Dz. U. Nr 5, poz. 33) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. Nr 45, poz. 232, z 1976 r. Nr 40, poz. 235, z 1977 r. Nr 32, poz. 140 oraz z 1983 r. Nr 5, poz. 33), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst nie obejmuje:

1) następujących przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. Nr 45, poz. 232):
   a) art. 41 i 42 jako dotyczących zmian w przepisach wygasłych,
   b) art. 51 w brzmieniu:
   „Art. 51. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.";
2) art. 42 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników i niektórych innych osób prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 235) w brzmieniu: